

La Palomera

Rupit i Pruit

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Camí de Sau a Rupit - Rupit
Emplaçament	Al coll de la Palomera, en l'encreuament dels camins de Sau i dels Bassis
Alçada:	927 m.s.n.m

Coordenades:

Latitud:	42.01695
Longitud:	2.46135
UTM Est (X):	455402
UTM Nord (Y):	4651798

Classificació

Número de fitxa	08901 - 139
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Popular
Segle	XVIII
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	Força enrunada i coberta d'abundant vegetació
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. Cad.: 08185A00300020
Autoria de la fitxa	Adriana Geladó Prat
Data de registre de la fitxa:	dt., 08/12/2020 - 11:19

Descripció

Masia aïllada i força enrunada de planta rectangular, coberta per l'abundant vegetació que cobreix la zona i envoltada de camps. Està fonamentada en la roca natural del terreny, la qual rebaixa, i conserva part de la coberta de teula àrab de dues vessants original. Està distribuïda en planta baixa i pis, i s'observen obertures rectangulars emmarcades amb carreus de pedra i amb les llindes planes, algunes d'elles de fusta. Compta amb un volum adossat a l'extrem sud-est de la construcció, completament engolit per la vegetació existent. És probable que a la banda sud-oest es conservin les restes d'altres construccions auxiliars aïllades.

La construcció està bastida amb pedra sense treballar de diverses mides, disposada regularment i amb fragments de maons integrats en l'aparell de l'obra.

Història

La primera referència documental relacionada amb la Palomera la trobem en un document datat l'any 968 del monestir de Santa Maria i Sant Vicenç d'Amer. En aquest, els esposos Joan i Quinberga fan donació al monestir d'un alou que tenien en el comtat d'Osona, en el terme del castell de Fàbregues, a la parròquia de Sant Joan. Un dels límits d'aquest alou és la Palomera: "*Afrontat autem hec omnia: de parte horientis ad ipsa archa vel per ipsa Donada vel ipso P[odio], 2 de meridie ut flumine Tecere vel in cima de Montedulios, de occiduo ad ipso Furno; de circi ad ipsas Palumarias et per ipsa Aqua Bella et ad ipso castellare de Adaledo*" (Donada, 2006: 516-518).

Segons la bibliografia consultada, aquesta masia fou refeta en el segle XIII i, posteriorment, també en els segles XIV o XV. De fet, la construcció apareix mencionada en un capbreu datat l'any 1379. La reforma més important es dugué a terme entre els segles XVII i XVIII. Aquest edifici era una de les masoveries de la masia del Soler i apareix citat en diversos documents estudiats per mossèn Antoni Pladevall i datats l'any 1799. Se sap que entre els anys 1967 i 1969, l'edifici fou abandonat. Pel que sembla tenia llambordes a la teulada, forn, una cuina econòmica i forjats interiors bastits en fusta.

Bibliografia

CROSAS, Carles; SOLÀ, Joan (2014). *Catàleg de masies i cases rurals. Text refós*. Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Rupit i Pruit. Consultat 12 novembre 2020, des de <https://dtes.gencat.cat/rpucportal/> Núm. identificació M45.

DONADA MADIROLES, Toni (2006). "Origen i toponímia a l'entorn de la Donada de Sant Joan de Fàbregues". *Ausa*, XXII, núm. 158, p. 516-518.

PARÉS I GANYET, Quirze (1985). *La despoblació rural i les masies del Collsacabra*. Barcelona: Fundació Salvador Vives Casajuana, p. 385-386, 469, 500.

SERRA I CLOTA, Assumpta (1993-1994). *Memòria de les campanyes de prospeccions arqueològiques en el sector Rupit-St Joan de Fàbregues*. Consultat 13 novembre 2020, des de <http://calaix.gencat.cat/handle/10687/428473>, p. 36-41.

Enllaços d'interès:

<https://lbalasch.blogspot.com/>

